

„Regét susog a rom szele”

2009 június 10. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot egy kicsit másképpen.

A középkori Magyarországon Szepes vára volt a legnagyobb: területe meghaladta a három hektárt. Építésének kezdetét egy monda a honfoglalás idejére teszi. Árpád vezéreinek egyike egy havas hegycsúcsot pillantott meg a távolban, s elhatározta, hogy oda várat épít.
„Hogy, hogy nem, ebben a pillanatban hosszú szakállú, ismeretlen kis ember lépett eléje, mintha a semmib?l ugrott volna el?. Hegyes süveget, b?rzekét viselt, oldalán kalapács lógott és zörg? tarisznya. Bocskorának talpa nyírfakéreg volt.
– Uram – hajolt meg –, hallottam, mint tervezed várad építését a legmagasabb csúcsra. Arra kérlek, ne bánts bennünket, hagyd meg nyugalmunkat, azok a hegyek a mieink, jótét hegyi szellemeké. De nem is lenne jó neked odafenn a felh?k között lakni. Ott fönn hideg van, örökös szél fúj, nyáron is havazik, nem lenne az a vár kedvedre való.
Bors vezér összébb húzta magán a farkasb?r zekét, nem szeretett fázni. A hegyi szellem elhallgatott valamit el?tte, azt mégpedig, hogy a Tátra kincseit, aranyát, ezüstjét, drágaköveit ? ?rizte tizenkettedmagával évezredek óta, s nem szeretett volna Bors vezérrel osztozni a tenger drágaságon.
– Uram, szebb és jobb helyet ajánlok neked, hová várad építsd, s ha elfogadod, ígérem, unokáid unokáiban is gazdag leszel, és aki a várban uralkodik, mindvégig irigyelt s hatalmas marad.
– Legyen – bólintott Bors vezér –, mutasd meg a helyet!
– Nem én mutatom meg, hanem a sas, a zerge s a vakond!
A hegyi szellem hármat tapsolt, és a legmagasabb csúcsról el?szállt egy óriás sasmadár. Hosszan keringett erd?k s völgyek fölött, majd egy helyen, fenn a leveg?égben, úgy állt meg, mintha odaszegezték volna az ég kék falára; majd hirtelen lecsapott, meglátott egy zergét, de a zerge elt?nt, a sas nem érhette el.
– A sas a helyet jelölte ki, uram, egyforma messzire a Hernádtól s a Poprádtól. A zerge a sziklát, amelyet még éppen át tudott ugrani. S látod, a vakondok ide-oda mászik, nem talál mély földet a szikla tetején, ahová bemásszon: er?sek lesznek az alapok, amelyeket ott a kövekbe vájatsz! Áradás, vízözön váradat nem éri, a várad magas lesz, falai er?sek.
– És villám, ha éri, t?z, ha emészti? Arról mit jósolnak állataid?
A kérdés elhangzott, de válasz nem jött rá, a szellem elt?nt, mindössze három feleletet adott. Ennélfogva a várat – mely a Szepes nevet kapta – vízáradás nem érte, falait magasra húzták, messzire látszottak, s szilárdak lettek, mint a szikla. De t?zvész sokszor érte, számtalanszor dúlta, végül is leégett.
Sok kézen ment keresztül a vár Bors vezér halála óta; volt úgy, hogy Csák Máté volt a vár nagy hatalmú ura, volt úgy, hogy a huszita Jiskra telepedett belé. Mátyás király csinált rendet végül Szepesben, kedveltjeinek, a Szapolyaiaknak adta a tartományt. ?k lettek a szepesi grófok.”
Ekkor kezd?dött a vár fénykora. Ez lett a nagy hatalmúvá váló család állandó lakóhelye. 1487-ben itt született János, aki 1526-ban az utolsó nemzeti királyunk lett. 1528-ban kétheti ostrommal vették be Ferdinánd seregei Szepes várát. 1531-t?l újra Thurzó-birtok. A család kihaltával az 1630-as években a Csákyak lettek a vár urai. Pompásan bútorozott, fényes rezidenciává alakították, visszatért a vár régi fénye. 1707-ben azonban a családtagok elunták a középkori, kényelmetlen palotát, s más kastélyaikba költöztek. Egy id?re kuruc, majd császári kézre került a vár, ám különösebb baja nem történt. Elhagyatottan állt a XVIII. században, s végül egy 1780-ban kitört t?z – más hagyomány szerint villámcsapás – okozta a vesztét. Azóta tet?tlen rom. Most is úgy van minden, ahogy Tompa megénekelte regéjének végén: „Most ujra mély csend sátoroz / A szirti vár körében; / De a csend nem magába’ van, / Emlékezet lakik vele; / S Szepesvárnak barnult falán / Regét susog a rom szele.”

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló